

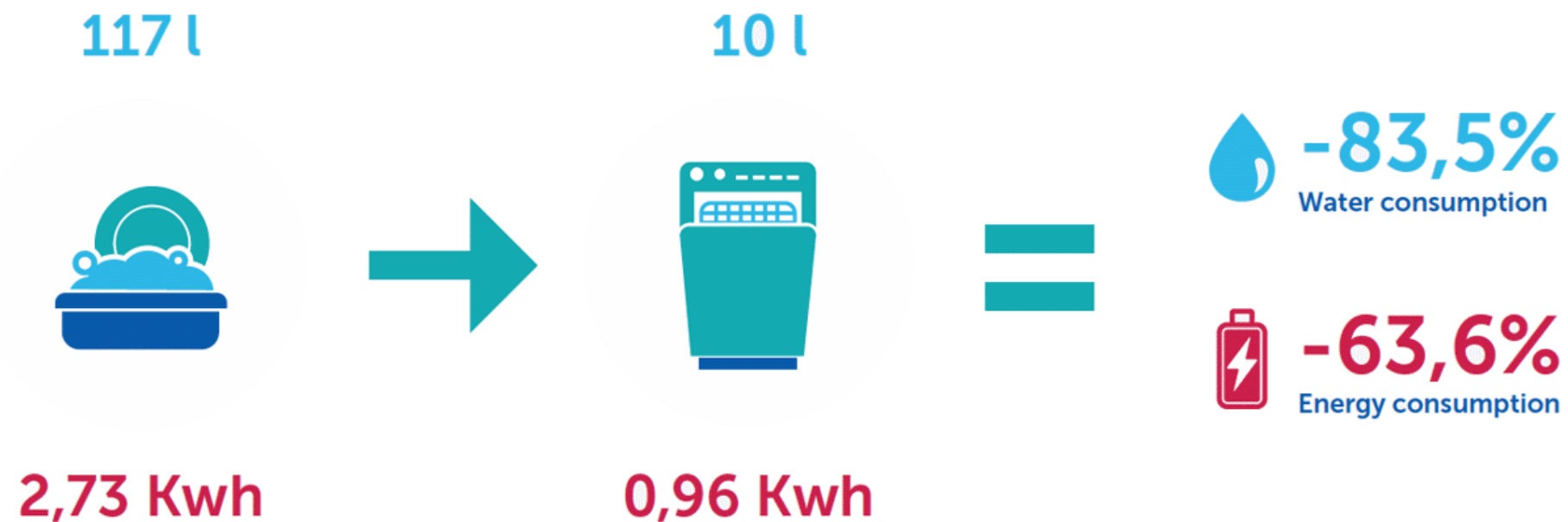

Sdružení výrobců spotřebičů

Pomůže nová legislativa
oběhovému hospodářství?

Ing. Radek Hacaperka
Seminář PS PČR 1.10.2019

Úspora zdrojů: voda a energie

Nejmodernější technologie

Water savings:

**6.142 billion
litres/year**

=

2,5 million
Olympic size swimming pools

O NÁS - APPLiA

APPLiA EU & CZ

- ▶ reprezentuje Evropské odvětví domácích spotřebičů přímo zaměstnávající přes 200 000 lidí. Toto odvětví dosahuje roční obrat necelých 50 miliard EUR. Členské společnosti vyrábějí následující výrobky:
- ▶ poradenství a konzultace v oblastech profesního zájmu členů,
- ▶ průběžné informování členů o aktuálním vývoji a stavu legislativy, technických předpisů a norem v oblastech, týkajících se výrobků, na které se zaměřuje činnost sdružení,
- ▶ připomínková řízení ke všem důležitým předpisům týkajícím se oblasti zájmů členů sdružení,
- ▶ lobbingová činnost,
- ▶ služby prezentační a propagační povahy, podpora vzdělávací činnosti (kurzy, semináře, workshopy, konference atd.).

APPLiA Europe - členové

- ▶ Arcelik
- ▶ Ariston Thermo Group
- ▶ BSH Hausgeräte GmbH
- ▶ Candy Hoover Group
- ▶ Daikin Europe NV
- ▶ De Longhi SpA
- ▶ Dyson Ltd
- ▶ AB Electrolux
- ▶ Gorenje d.d.
- ▶ Groupe Atlantic
- ▶ LG Electronics Europe
- ▶ Liebherr Hausgeräte
- ▶ Miele & Cie. KG
- ▶ Panasonic Europe LTD.
- ▶ Philips Consumer Lifestyle B.V.
- ▶ Samsung Electronics
- ▶ Groupe SEB
- ▶ SMEG
- ▶ VESTEL
- ▶ Vorwerk International Strecker & Co
- ▶ Whirlpool EMEA
- ▶ 27 národních asociací

OBALY + VUŽ =
součást oběhového
hospodářství

Oběhové hospodářství

Rozšířená odpovědnost výrobce (EPR)

- ▶ Netržní strategie
- ▶ Přenesení odpovědnosti za sběr a recyklaci spotřebičů z obcí na výrobce
- ▶ Dosažení vysoké míry sběru a recyklace
- ▶ Úprava výroby nových spotřebičů tak, aby bylo možné získat materiál na konci životnosti, použití obalů bez dopadu a životní prostředí
- ▶ Výrobci mají s touto povinností pouze náklady

**NEJEDNÁ SE O PODNIKÁNÍ
JEDNÁ SE O PLNĚNÍ POVINNOSTÍ**

Zákon o obalech - návrh MŽP:

► § 18, odst. (5)

Odstavec (5):

(5) Akcionář autorizované společnosti nesmí být akcionářem jiné autorizované společnosti, ani společníkem provozovatele kolektivního systému podle zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností. Toto platí i pro osoby akcionáře nebo společníky ovládající nebo osoby ovládané akcionářem nebo společníkem nebo jeho rodinnými příslušníky.

APPLiA CZ - členská základna

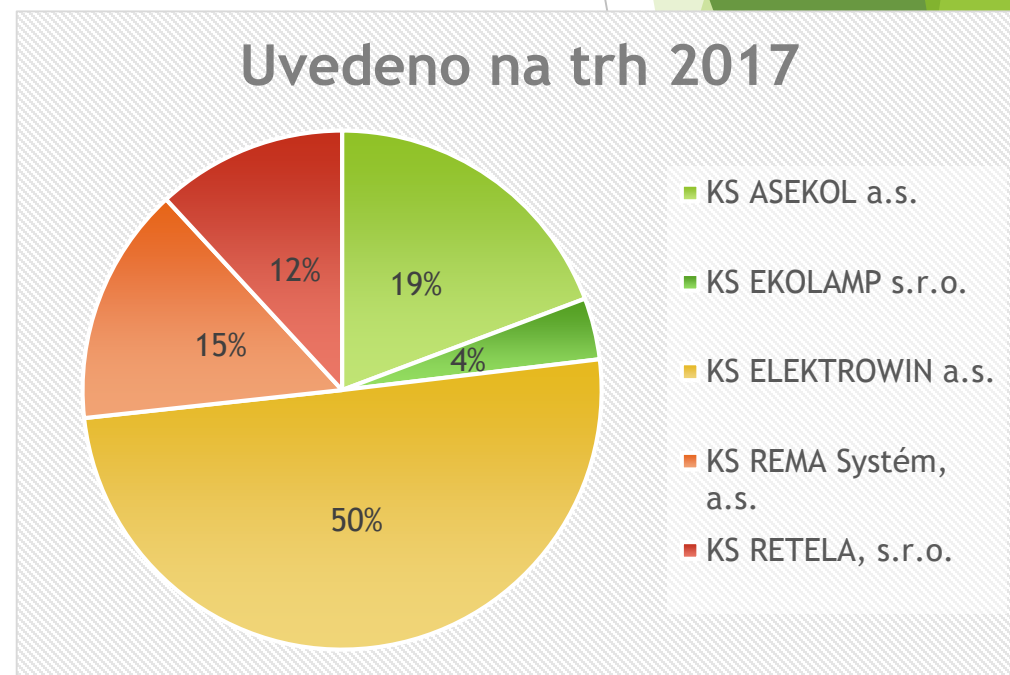
Členové APPLiA CZ

- ▶ Ariston Thermo CZ
- ▶ Beko Spółka Akcyjna
- ▶ BSH domácí spotřebiče
- ▶ Candy Hoover ČR
- ▶ Daikin airco
- ▶ Electrolux
- ▶ Gorenje
- ▶ Groupe SEB ČR
- ▶ Miele
- ▶ Philips ČR
- ▶ Tekka CZ
- ▶ Vorwerk CS
- ▶ Whirlpool ČR

Akcionáři Elektrowin

- ▶ BSH domácí spotřebiče
- ▶ Candy Hoover ČR
- ▶ Electrolux
- ▶ ETA
- ▶ FAST ČR
- ▶ Gorenje
- ▶ Groupe SEB ČR
- ▶ Miele
- ▶ Philips ČR
- ▶ Whirlpool ČR

Uvedeno na trh 2017

Rozdíl systémových řešení zpětného odběru

OBALY

- ▶ Obec zajišťuje **na své náklady** sběr - ve svých/zapůjčených nádobách
- ▶ Obec **na své náklady** přepravuje k dotřídění jednotlivé odděleně sebrané komodity (papír, sklo, plast, kovy) = **využití**
- ▶ Obec poskytuje evidenci AOS a **dostává příspěvek**
- ▶ Dotřídovací linka **na své náklady** dotřídí, prodává/skládkuje dotříděné materiály (čirý PET, barevný PET, HDPE, bílé sklo, barevné sklo...)
- ▶ Dotřídovací linka poskytuje evidenci AOS a **dostává příspěvek**

ELEKTRO

- ▶ Obec **na své náklady** zajišťuje sběr do sběrných nádob poskytnutých kolektivním systémem, za předané množství **dostává příspěvek**
- ▶ Kolektivní systém **na své náklady** přepravuje ke zpracovateli
- ▶ Kolektivní systém **na své náklady** zpracovává
- ▶ Kolektivní systém **na své náklady** předává k **využití/skládkování** nevyužitelných surovin
- ▶ Kolektivní systém eviduje veškerý tok

Kolektivním systémem je zde myšlen KS Elektrowin

MONOPOL vs. KONKURENČNÍ PROSTŘEDÍ

(obaly)

(elektro)

Nejedná se o podnikatelské prostředí - jde výhradně o zajištění povinností výrobců prostřednictvím společnosti založené za jiným účelem než je podnikání - ELEKTROWIN v obchodním rejstříku:

provozování a řízení kolektivního systému, zajišťujícího výrobcům podle § 37g písm. e) zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech v platném znění společné plnění jejich povinností stanovených v osmém dílu Hlavy II zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech v platném znění pro oddělený sběr, zpětný odběr, zpracování, využití a odstranění elektrozařízení a elektroodpadu

zapsáno 15. července 2005

MONOPOL vs. KONKURENČNÍ PROSTŘEDÍ

(obaly)

(elektro)

- ▶ Konkurence je pouze v oblasti výše příspěvků - rozhodující pro většinu výrobců o zapojení do systému
- ▶ Nižší příspěvek = méně peněz na plnění povinností:
 - ▶ Nedostatečná, nebo nefunkční sběrná síť
 - ▶ Žádné nároky na zpracovatele ani na kvalitu zpracování = nákup „čísel“
 - ▶ Nízká informovanost
 - ▶ Žádné interní kontrolní mechanismy (sběrné sítě, zpracování, výrobců)
 - ▶ Snižování hmotnosti na „vstupu“ - snížení základní báze pro výpočet povinnosti sběru (*ted' sice není povinnost ale vypadá dobře marketingově ukázat, že sbírám 65 procent*)

ELEKTRO ZVUŽ -
16 let zkušeností

Vývoj legislativy

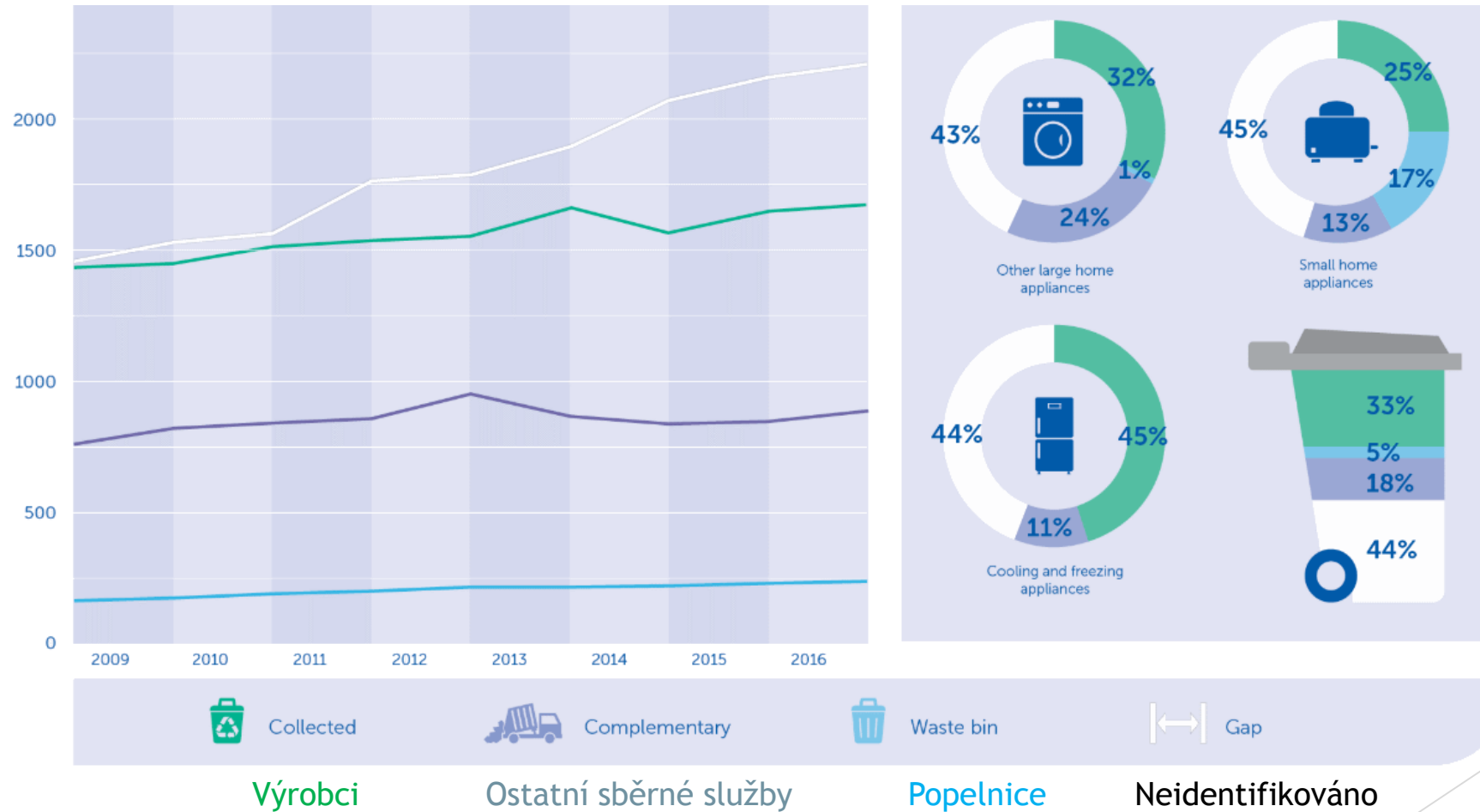
- ▶ 2003 - povinnost pro chladničky nově uváděné na trh - zpětný odběr a recyklace
- ▶ 2005 - platnost zákona, založeno 5 KS, podle členské základny vymezen okruh zájmu o zajištění plnění povinností pro příslušné skupiny elektrozařízení:
 - ▶ Retroaktivní povinnost zajištění a financování sběru a recyklace výrobků uvedených na trh před platností zákona (před 2005) - jeden systém - povinnost rozdělena podle jednotlivých skupin těm s největším hmotnostním zastoupením ve skupině (předmětem sporů a pozdějším uvolněním této podmínky)
 - ▶ Nebyly nastaveny žádné legislativní podmínky pro provozovatele kolektivních systémů, nebyl (a doposud není) nastaven minimální sběr, financování, neziskovost, zajištění plnění povinností výrobců; neprobíhaly žádné kontroly
- ▶ 2010 - zavedena první povinnost pro provozovatele KS - založení minimálně čtyřmi výrobci, důraz na kompletnost
- ▶ 2014 - novela zpřísnující podmínky v oblasti sítě míst zpětného odběru (obce nad 2000 obyvatel), jednoznačné nastavení toku EEZ (jen zpětný odběr a oprávnění zpracovatelé) a s tím související nastavení bezhotovostních plateb za výkup a zákaz vykupovat vybrané výrobky podléhající zpětnému odběru od fyzických osob, kontrola materiálového toku - nikdo nekontroluje

Aktuální stav

- ▶ Kolektivní systém nezakládají jen výrobci, ale i ti, kteří na tom mají ekonomický zájem
- ▶ Do 2014 systémy bez přímé majetkové účasti výrobců jen vybíraly příspěvky od výrobců a téměř nic nesbíraly ani nevytvářely sběrnou síť
- ▶ Diametrálně odlišné řešení povinností
- ▶ Nejsou povinné audity - financování, údajů o uvádění na trh, zpracovatelů
- ▶ Výkupny požádaly a obdržely souhlasy krajských úřadů pro zpracování elektroodpadů - cca 200 firem. Kontrola dodržování alespoň zákonných postupů a dosažení míry výtěžnosti? Žádná!
- ▶ Neexistuje žádná kontrola
 - ▶ Sběrné sítě
 - ▶ Toků zpětně odebraných elektrozařízení až po využití
 - ▶ Dodržování postupů zpracování
 - ▶ Hmotností uvedených na trh, zpětně odebraných využitých
 - ▶ Financování - neziskovost je vztažena pouze k hospodaření s příspěvky na výrobky uvedené na trh před 2005

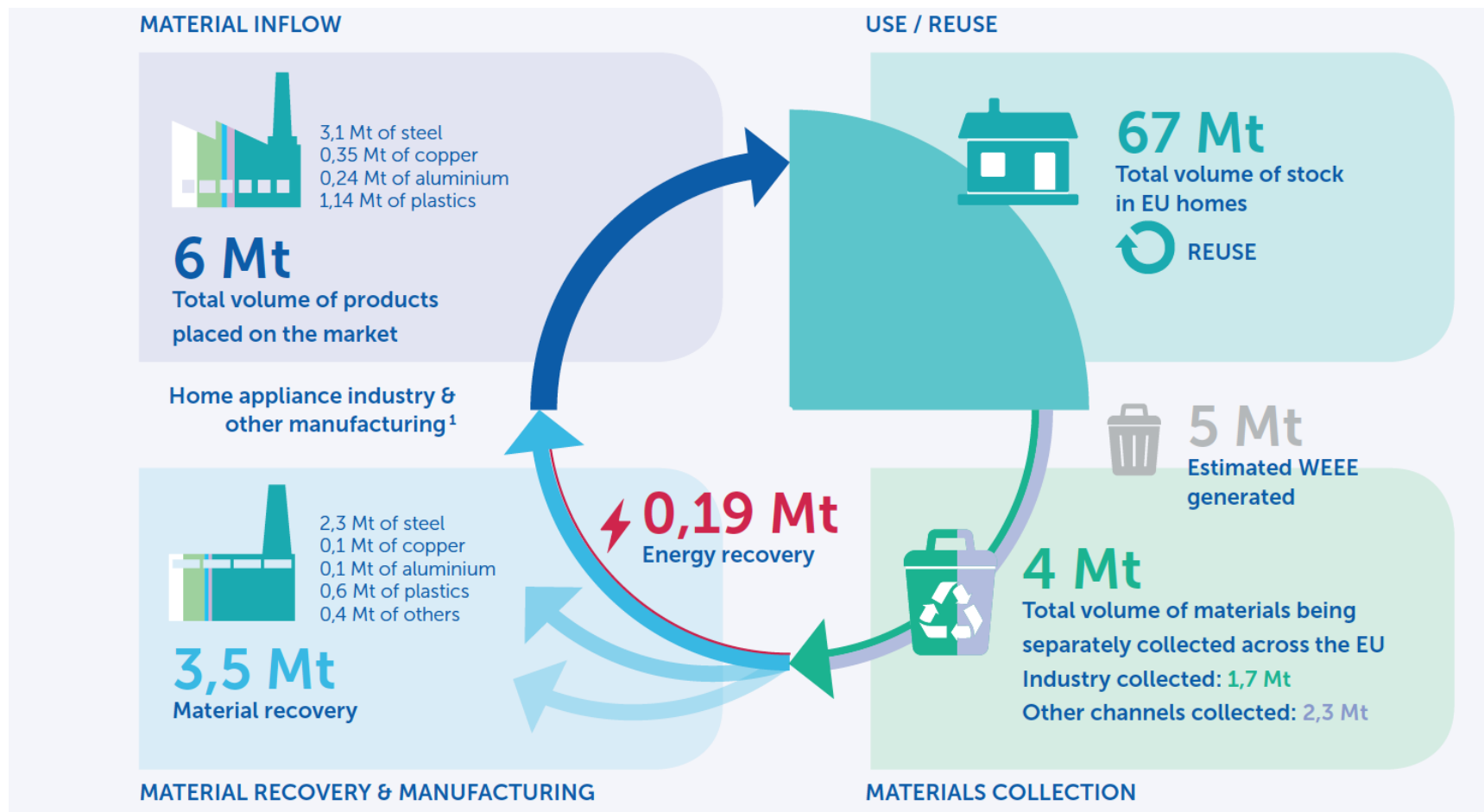
EU aktuální stav

- Výzvy oběhového hospodářství

Zdroj: APPLiA EU

Materiálový tok

ČR - REALITA

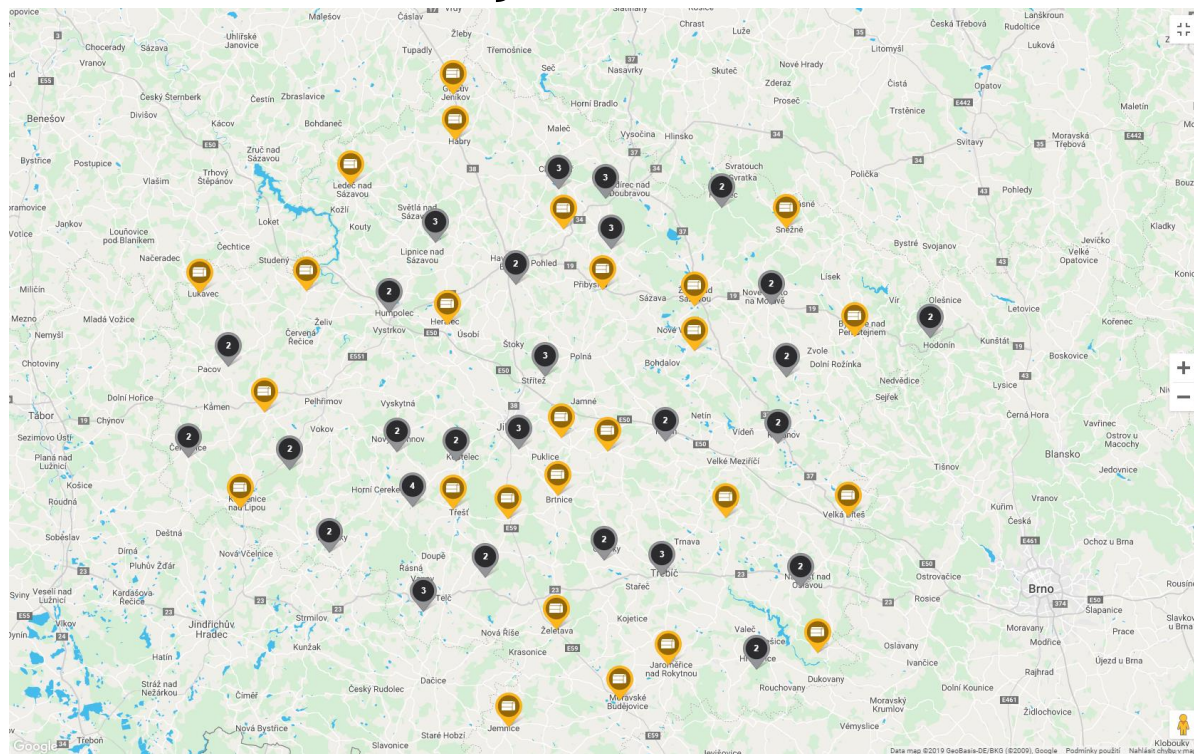
- ▶ KS založeny výrobcí primárně pro plnění EPR
 - ▶ Dostatečná sběrná síť
 - ▶ Investice do edukace uživatelů
 - ▶ Důraz na kvalitu zpracování, výběr zpracovatelů dle definovaných standardů, vycházejících z norem ČSN, CENELEC
- ▶ KS založeny pro ekonomické účely jako „rodinné firmy“
 - ▶ Nedostatečná sběrná síť
 - ▶ Zpracování je nezajímá, nakupují pouze data o výtěžnosti.
 - ▶ Nemají zájem na legislativním „ukotvení“ zpracování, naopak - vystupují proti snahám dostat povinnost dodržovat normy ČSN, CENELEC do ZVUŽ

Návrh Zákona o VUŽ - sběrná síť

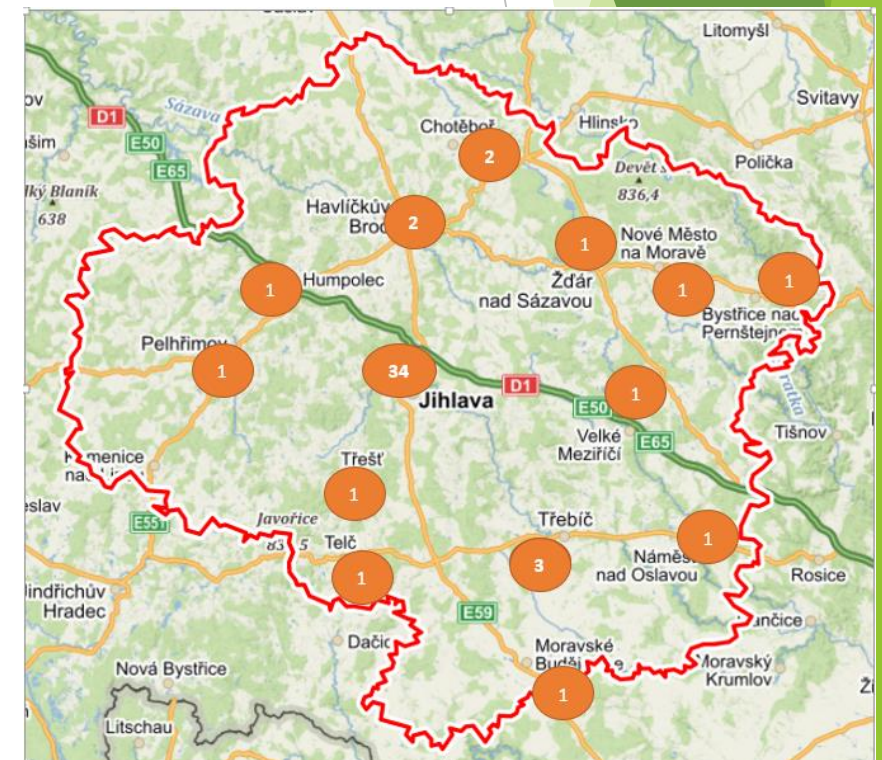
Kraj Vysočina
 počet obyvatel: 509 411
 obce nad 2000 obyvatel: 31
 počet míst podle nového zákona: 51

ELEKTROWIN - stávající sběrná síť - 79 obcí/90 míst

Eliminace o „nákladné“ malé obce

průměr kraje celkem = 75,8
 v tom:
 venkovský prostor = 40,5
 městský prostor = 238,1

ZAŘÍZENÍ PRO ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ ELEKTROODPADU

IČZ	Aktuální provozovatel	IČZ	Aktuální provozovatel	IČZ	Aktuální provozovatel	IČZ	Aktuální provozovatel
CZA00353	KOVOŠROT GROUP CZ s.r.o.	CZE00806	Agentura D - K společnost s ručením omezeným (s. r. o.)	CZM01127	Rostislav Zubalík	CZT00223	Bankovní technika spol. s r.o.
CZA00357	Domeček - odpady s.r.o.	CZE00807	JARÝ s.r.o.	CZM01152	MORTMAIN TRUST a.s.	CZT00296	Rudolf Niemiec
CZA00524	ECO - F a.s.	CZE00841	CULKA & SADLIK s.r.o.	CZM01178	HH Trade Corporate s.r.o.	CZT00339	NAŠE dílna
CZA00632	ECO - F a.s.	CZE00896	GALMET, spol. s r.o.	CZM01214	KNOPCENTRUM s.r.o.	CZT00483	Šance pro region s.r.o.
CZA00940	Benefit Computers s.r.o.	CZH00348	SAN elektroodpady s.r.o.	CZM01219	GLOBAL RECYCLING a.s.	CZT00585	Charita Opava
CZA01093	TC 101 s.r.o.	CZH00385	EKOPART s.r.o.	CZM01268	Bergasto s.r.o.	CZT00932	Radoslav Švanda
CZA01173	GUMBLA servis s.r.o.	CZH00861	Lukas trade s.r.o.	CZP00026	D+P REKONT s.r.o.	CZT01036	Charita Hrabyně
CZA01224	Pražské služby, a.s.	CZH00883	NAPOS, a.s.	CZP00291	RECYKLO, spol. s r.o.	CZT01054	ENVIROPOL s.r.o.
CZA01378	ROTTAMI s.r.o.	CZH00911	TSR Czech Republic s.r.o.	CZP00549	Plzeňský skart a.s.	CZT01107	Marius Pedersen a.s.
CZB00287	BAMBAS Elektroodpady s.r.o.	CZH00913	PDW Metal s.r.o.	CZP00624	TSR Czech Republic s.r.o.	CZT01295	TIPA, spol. s r.o.
CZB00630	MBBL, s.r.o.	CZH00930	TSR Czech Republic s.r.o.	CZP00644	SUEZ Využití zdrojů a.s.	CZT01339	Delkos, s.r.o.
CZB00695	Ivo Slaviček	CZH00933	ELEKTROODPADY RECYKLACE s.r.o.	CZP01023	Kovošrot Nepomuk s.r.o.	CZT01368	Michal Sikora
CZB00859	RESPONO, a.s.	CZH00934	ELEKTROODPADY RECYKLACE s.r.o.	CZP01028	METFER TRADING spol. s r.o.	CZT01394	HK ŠROT, s.r.o.
CZB01044	Metalšrot Tlumačov a.s.	CZH00948	S-FIRMA, s.r.o.	CZP01073	Petr Ladka	CZT01399	UNIONSTEEL s.r.o.
CZB01138	ENVIROPOL s.r.o.	CZH00954	ABA-AZA s.r.o.	CZP01088	FERMET s.r.o.	CZT01410	Jana Miková
CZB01302	SUEZ Využití zdrojů a.s.	CZH00982	ABA-AZA s.r.o.	CZP01092	Trhy kovového odpadu - Plus, spol. s r.o.	CZT01412	SPV RECYCLING CZ a.s.
CZB01349	Electronic Waste Recycling s.r.o.	CZJ00195	Dílna pro úpravu odpadů Maleč s.r.o.	CZP01118	Plzeňský skart a.s.	CZT01415	SUEZ Využití zdrojů a.s.
CZB01460	Sims Recycling Solutions s.r.o.	CZJ00197	AVE Services s.r.o.	CZP01137	ECO - F a.s.	CZT01421	TSR Czech Republic s.r.o.
CZB01482	MYJÓMI družstvo invalidů	CZJ00596	ENVIROPOL s.r.o.	CZP01141	AVE sběrné suroviny a.s.	CZT01426	DAFESTA s.r.o.
CZB01603	PASPOL s.r.o.	CZJ00597	AKUSERVIS Cakl, s.r.o.	CZP01145	Jan Lučka	CZT01567	ARROW VALUE RECOVERY CZECH REPUBLIC s.r.o.
CZC00030	ČECH-ODPADY s.r.o.	CZJ00904	M-recycling s.r.o.	CZS00305	Sdružení ZP - EKO, chráněná dílna	CZT01576	Charita Hrabyně
CZC00315	TSR Czech Republic s.r.o.	CZJ00995	RUMPOLD-RCHZ s.r.o.	CZS00381	EKO Logistics s.r.o.	CZT01589	KEMPA ŠROT, s.r.o.
CZC00353	EKO MB s.r.o.	CZK00185	MARKETA - REMONE s.r.o.	CZS00495	ECOTronic s.r.o.	CZT01617	Demonta T, s.r.o.
CZC00541	FAST KOVOŠROT s.r.o.	CZK00298	Jozef Matta	CZS00559	Petr Šustr	CZT01621	MILATA s.r.o.
CZC00566	Rumpold-T /Chráněná dílna/ s.r.o.	CZK00420	Miloslava Podhradská	CZS00600	SUEZ Využití zdrojů a.s.	CZT01623	Jiří Rozkoš
CZC00675	Jihočeský Metallhandel Import - Export spol. s r.o.	CZK00421	PH KOVO - RECYCLING CHEB, s.r.o.	CZS00671	ELIAV a.s.	CZT01640	SILESIA KOVOŠROT s.r.o.
CZC00696	Vojtěch Ingr	CZK00465	OEEZ s.r.o.	CZS00754	Střední odborné učiliště Sedlčany o.p.s.	CZU00135	WASTEMAT s.r.o.
CZC00703	RUMPOLD-B s.r.o.	CZK00470	PRAKTIK system s.r.o.	CZS00827	RECYKLACE EKOVIK, a.s.	CZU00169	CELIO a.s.
CZC00824	1. sociální družstvo VLNA	CZL00096	Milan Popovič	CZS00948	František Tauterman	CZU00196	Pavel Kučera
CZC00962	KAPEX s.r.o.	CZL00185	EKOSEV, s.r.o.	CZS01079	Viktor Pichler	CZU00251	CANNONEER group s.r.o.
CZC01174	ENVISAN-GEM, a.s.	CZL00324	PRAKTIK system s.r.o.	CZS01084	AQUATEST a.s.	CZU00752	Severosepar s.r.o.
CZC01187	HOKOV spol. s r.o.	CZL00327	Marius Pedersen a.s.	CZS01125	ECO - RETEL s.r.o.	CZU01281	Anylonex plus s.r.o.
CZC01199	CELIA - CZ s.r.o.	CZL00480	KOVOŠROT GROUP CZ s.r.o.	CZS01126	GLOBAL RECYCLING a.s.	CZU00257	Jiří Švach
CZC01234	Pavel Skala	CZL00692	Green Waste Services, s.r.o.	CZS01404	NIMETAL, spol. s r.o.	CZU00267	AGM recykling s.r.o.
CZC01311	Petr Kaucký	CZL00751	WMT servis s.r.o.	CZS01531	RECYKLACE EKOVIK, a.s.	CZU00281	Atena Hříbková
CZC01349	ROZEPOS s.r.o.	CZL00831	PEŠTA RECYKLACE, s.r.o.	CZS01931	RELES s.r.o.	CZU00380	BAND SERVIS CZ s.r.o.
CZE00037	ALBA WASTE a.s.	CZL00835	Josef Mach s.r.o.	CZS01947	ECORING s.r.o.	CZU00394	WM - Recyklace s.r.o.
CZE00044	MBBL, s.r.o.	CZL00923	CZ BRIK, s.r.o.	CZS01981	KOVOŠROT GROUP CZ s.r.o.	CZU00396	Mézl a Janiček s.r.o.
CZE00104	Luboš Klínecký	CZL00961	KOVOŠROT GROUP CZ s.r.o.	CZS02039	RecyKab s.r.o.	CZU00441	WEEE, a.s.
CZE00210	Hladík Odpady s.r.o.	CZM00767	HANÁ METAL spol. s r.o.	CZS02107	ProfiOdpady s.r.o.	CZU00521	STEELMET, s.r.o.
CZE00270	HOLOUBEK PARTNER s.r.o.	CZM00909	Belmont Trading UK Ltd - odštěpný závod	CZS02155	KALNEX CZ s.r.o.	CZU00720	FitCraft Recyklace s.r.o.
CZE00348	Milan Ševčík	CZM01008	MHM chráněná dílna s.r.o.	CZS02169	Ripkov Trade s.r.o.	CZU00740	REDIHEND s.r.o.
CZE00395	Dušan Vybíhal	CZM01087	Sběrna druhotných surovin Lindovský s.r.o.	CZS02187	SKOLIT s.r.o.	CZU00741	Českomoravská recyklační společnost s.r.o.
CZE00545	S-FIRMA, s.r.o.	CZM01101	SUEZ Využití zdrojů a.s.	CZS02257	EKO Logistics s.r.o.	CZU00750	Kovošrot Kubík s.r.o.
CZE00627	Simply Direct s.r.o.	CZM01103	TSR Czech Republic s.r.o.	CZS02258	EKO Logistics s.r.o.	CZU00767	PARTR spol. s r.o.
CZE00663	CZECH TECHNOLOGY s.r.o.	CZM01104	TSR Czech Republic s.r.o.	CZS02310	Demonta T, s.r.o.	CZU00772	Sběratelství s.r.o.
CZE00718	ENVIROPOL s.r.o.	CZM01109	KIWEK METAL s. r. o.	CZS02322	MADEX TRADING, s.r.o.	CZU00781	Metalšrot Tlumačov a.s.
CZE00725	Recycling - kovové odpady a.s.	CZM01121	MODIT, spol. s r. o.	CZS02346	SUNEX, spol. s r.o.	CZU00782	Josef Ševčík
CZE00740	Lukáš Macháček	CZM01123	EKO - UNIMED s.r.o.	CZS02360	LIGMET a.s.	CZU00921	JHZ RECYKLING s.r.o.
CZE00778	S-FIRMA, s.r.o.	CZM01126	Moravia scrap, s.r.o.	CZT00204	TRIANON, z.s.		

ELEKTROWIN - ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ ELEKTROODPADU

Na základě zjištění, jaká je praxe a do jaké míry nejsou dodržovány ani zákonem stanovené postupy, jsou

- ▶ stanoveny jednotné postupy pro zpracování
 - ▶ stanovena jednotná kvalita výstupních materiálů
 - ▶ stanoveny podmínky pro odběratele těchto materiálů za účelem jejich využití nebo odstranění
 - ▶ pravidelné batch testy
- ▶ požadovány certifikace, nebo ověření souladu se zákonnými postupy, minimálně na úrovni ČSN norem (CENELEC)

ZPRACOVÁNÍ

Problematika

- ▶ Stávající návrh zákona o VVUŽ pouze stanoví obecnou povinnost řídit se normami (ČSN, CENELEC)
- ▶ Pro výrobce nedostačující záruka kvality

**NEZBYTNÉ ŘEŠENÍ -
POVINNÁ CERTIFIKACE DLE ČSN NOREM
DO ZÁKONA**

Certifikace zpracovatelských procesů

- ▶ Vymahatelnost
- ▶ Úspora pro stát (kontrolní činnost)
- ▶ Monitoring
- ▶ Záruka plnění kvót využití
- ▶ Výstupní kvalita použitelná pro další výrobu

Normy CENELEC (ČSN)

- ▶ Normy pro postupy v oblasti nakládání s elektroodpady (CENELEC, 2012)
 - ▶ Požadavky na sběr
 - ▶ Požadavky na logistiku
 - ▶ Požadavky na zpracování ZVUŽ
- ▶ Tyto normy v roce 2013 také v ČR

SHRNUTÍ

ZÁVĚR

- ▶ STÁVAJÍCÍ STAV NEUSPOKOJIVÝ
 - ▶ NEJSOU STANOVENY JEDNOTNÉ PODMÍNKY, KAŽDÝ REALIZUJE JAK CHCE - NEPOROVNATELNÉ NÁKLADY, ZÁRUKY
 - ▶ ŽÁDNÁ KONTROLA, ANI POSTIH

ZÁVĚR

- ▶ **NAVRŽENÉ ZMĚNY NEDOSTATEČNÉ**
 - ▶ Nevyžadována certifikace zpracovatelských zařízení
 - ▶ Změna dostupnosti sběrné sítě
 - ▶ Nedostatečná rezerva - přechod na průběžný systém
 - ▶ Omezená možnost výrobce zapojit se do cirkulačního kruhu
 - ▶ Zvýšení administrativní zátěže
 - ▶ Převod finančních prostředků do SFŽP
 - ▶ Stanovení sběrných kvót výrobcům a povolení alternativního způsobu sběru